

به نام خدا

راه اندازی *lcd* با *bascom*

کلمات کلیدی

گرافیکی و کاراکتری *Lcd*، زبان بیسیک، *AVR*، *bascom* کامپایلر

چکیده

آموزش مختصری از *lcd* های کاراکتری و گرافیکی توسط *AVR*

T S G

WWW.TAAKTEEK.COM

برای بیشتر شما پیش اومده که برای پروژه‌ی خود نیاز به یک نمایشگر داشتید، که حالا این نمایشگر میتواند *Lcd* یا *7segment* ها نسبت به *78segment* ها قابل انعطاف ترند شما براحتی می‌توانید تمام حروف، اعداد و اعلائم را بر روی *Lcd* نمایش دهید در صورتی که اگر بخواهید این کار را با *7segment*‌ها انجام دهید به مشکلات زیادی روبرو میشودید.

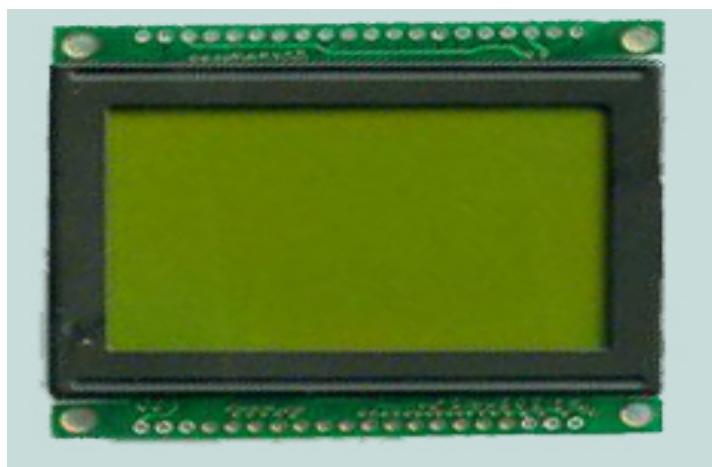
ها در کل به دو نوع تقسیم میشوند:

- کاراکتری
- گرافیکی

که ما در این مقاله قصد آموزش و کار کردن با *Lcd* را به زبان بیسیک با کامپایلر *bascom* روبرو داریم.

کاراکتری *Lcd*

گرافیکی *Lcd*

برای برقراری ارتباط با *Lcd* میتوان به دو صورت عمل کرد 1- پارالل 2- سریال ، که البته این دو نوع در همه *Lcd* ها موجود نمیباشد. بعضی ها پارالل و بعضی ها سریال را پشتیبانی میکنند ولی ناگفته نماند که مدل های مختلفی از *Lcd* های گرافیکی هستند که دو نوع ارتباط را پشتیبانی میکنند . سعی میکنیم تا جایی که امکان دارد هم در مورد *Lcd* گرافیکی ، کاراکتری و نحوه کار با آنها را برای شما توضیح دهیم.

۱. کاراکتری *Lcd*

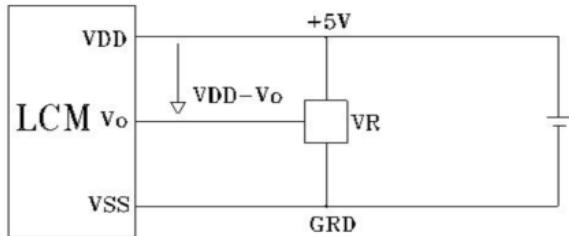
در حال حاضر در بازار الکترونیک ایران بیشترین و پر مصرف ترین *Lcd* کاراکتری سایز 16×2 میباشد. که ما هم در این مقاله از این نوع *Lcd* استفاده میکنیم.

پایه های این نوع *Lcd* ها تقریباً به صورت یک استاندارد یا قرارداد ساخته میشود و ترکیب قرار گیری پایه ها به یک صورت می باشد.

پایه	سمبول	i/o	توضیح
1	<i>VSS</i>	—	اتصال به زمین
2	<i>VDD</i>	—	اتصال به +5
3	<i>VO</i>	—	تنظیم کنتراست
4	<i>RS</i>	<i>I</i>	رجیستر کنترلی اگر $RS=0$ رجیستر دستورالعمل فعال میشود. اگر $RS=1$ رجیستر داده فعال میشود.
5	<i>R/W</i>	<i>I</i>	انتخاب نوشتن یا خواندن $R/W=1$ برای نوشتن ، $R/W=0$ برای خواندن اطلاعات
6	<i>E</i>	<i>I</i>	فعال ساز
7/14	<i>DB0-DB7</i>	<i>I/O</i>	باس 8 تای اطلاعات و دستورالعمل

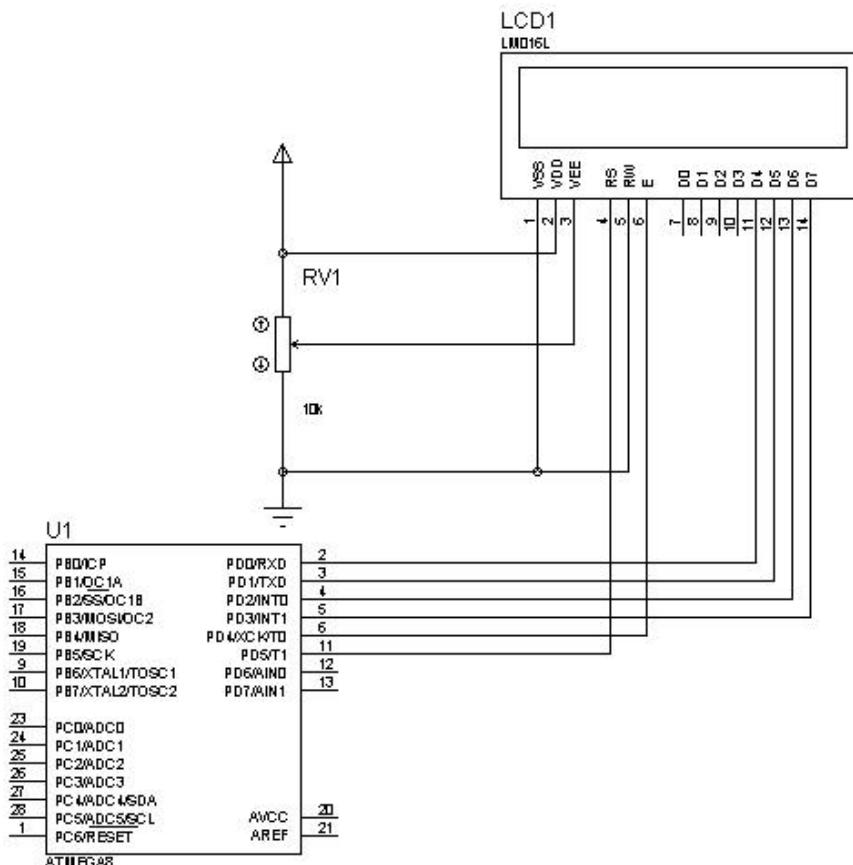
15 / 16	<i>LED "+"</i> <i>LED "-"</i>	—	آند پس زمینه کاتد پس زمینه

نحوه اتصالات پایه ۳ (v_o)

شکل ۱

نحوه اتصال *LCD* به میکروکنترلر:

شکل ۲

مقدار مقاومت متغیر از 10 تا 20 کیلوواهم میباشد.

۱-۱. پیکربندی *Lcd* کاراکتری

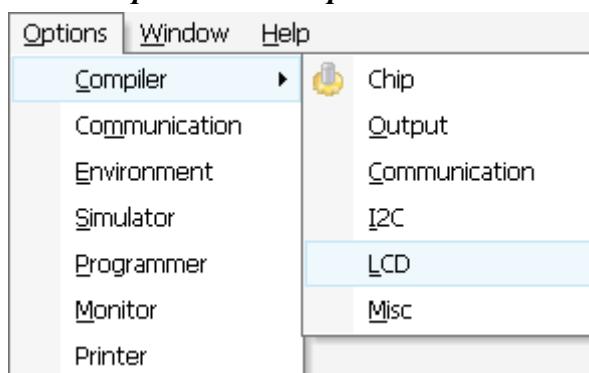
برای این پیکربندی و شروع به کار با *Lcd* شما ۲ راه دارید :

پیکربندی داخل *options* کامپایلر

پیکربندی داخل محیط برنامه نویسی کامپایلر

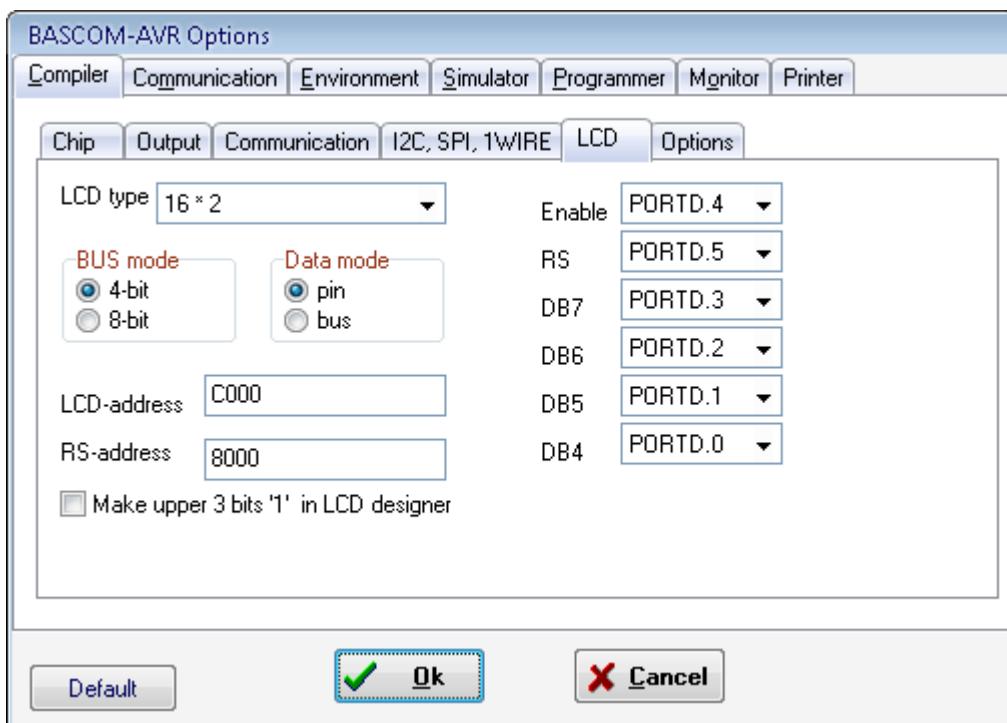
راه اول: برای این کار شما باید مراحل زیر را طی کنید:

Options => Compiler => Lcd

شکل ۳

اگر مسیر بالا درست طی کنید باید صفحه زیر برای شما باز شود.

شکل ۴

که باید تنظیمات را مانند بالا تغییر دهید.(طبق سخت افزار شکل 2)
مشخص کننده سایز *lcd type* میباشد.

مشخص کننده نوع باس ارتباط دهی میباشد که اگر بخواهیم به صورت 8 پایه راه اندازی کنیم باید *8-bit* را انتخاب کنیم.

ما در اینجا از باس *4-bit* استفاده کرده ایم.

اگر قصد راه اندازی *lcd* در محیط های پرنویز و صنعتی را دارید پیشنهاد میشود از باس *8-bit* استفاده کنید.

راه دوم : برای پیکربندی در داخل برنامه باید دستور زیر را در اول برنامه قرار دهید و طبق سخت افزار مشخصات را وارد کنید.

Config Lcdpin = Pin , Rs = Portd.4 , E = Portd.5 , Db4 = Portd.0 , Db5 = Portd.1 , Db6 = Portd.2 , Db7 = Postd.3

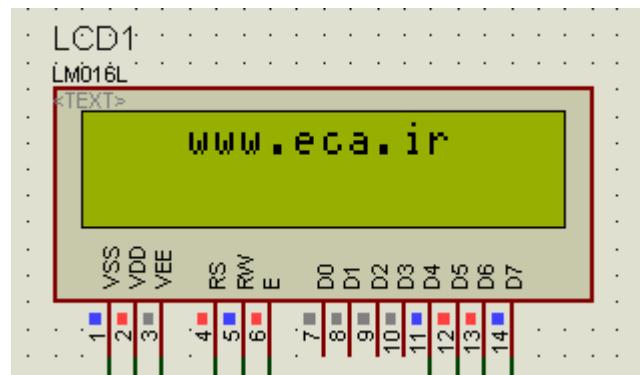
وقتی به این صورت *lcd* را پیکربندی میکنید باید توسط دستور زیر سایز *lcd* را هم مشخص کنید.

*Config Lcd = 16 * 2*

۱-۲. برنامه نویسی

در اولین مرحله قصد نوشتن یک کاراکتر ثابت را داریم برای این کار کافیه پیکربندی *lcd* را انجام دهید و کار را شروع کنید.(در اینجا ما پیکربندی را در *options* را انجام داده ایم.)

```
"regfile = "M8def.dat$  
crystal = 8000000$  
Cursor Off  
Do  
Locate 1 , 4  
"Lcd "www.eca.ir  
Loop  
End
```


دستور ۴ *cursor* حالت دارد:

- ۱ *cursor on* که مکان نما را روشن میکند.
- ۲ *cursor off* مکان نما را خاموش میکند.
- ۳ *cursor blink* مکان نما را چشمک زن میکند.
- ۴ *cursor noblink* مکان نما را بدون چشمک زن میکند.

دستور *locate x,y* محل مکان نما را مشخص میکند، که *x* بیانگر سطر میباشد که در این نوع *lcd* ۱ یا ۲ میتواند باشد و *y* بیانگر ستون که در این نوع *lcd* از ۱ تا ۱۶ میتواند باشد.
دستور *lcd"eca"* برای نمایش یک کاراکتر ثابت میباشد.

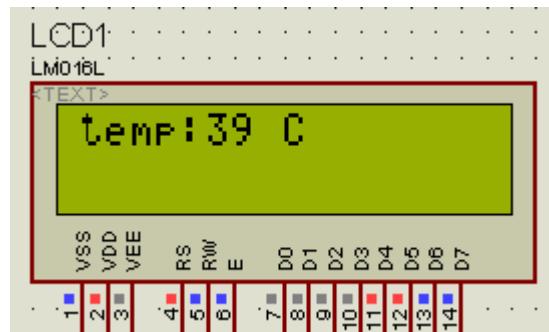
اگر بخواهیم یک متغیر را بر روی *lcd* نمایش دهیم باید به صورت زیر عمل کنیم:

```
"regfile = "M8def.dat$"
crystal = 8000000$
Dim Milad As Byte
Cursor Off
Do
Locate 1, 1
Lcd Milad
Wait 1
Incr Milad
Loop
End
```

برای نمایش چندین متغیر یا کاراکتر پشت سر هم باید از علامت ; (*semicolon*) استفاده کنیم:

Lcd "temp:" ; milad ; "C"

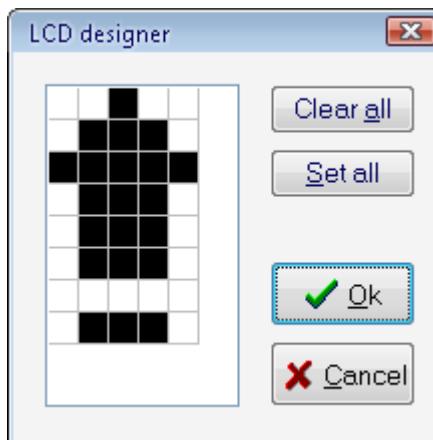
در مثال بالا مقدار دما در متغیر *milad* قرار داده شده است که بر روی *lcd* به صورت زیر نمایش داده میشود.

۱-۳. طریقه ساخت یک کاراکتر

برای ساخت یک کاراکتر باید از خود کامپایلر استفاده کنید برای این کار باید مراحل زیر را طی کنید:

Tools => Lcd designer
و یا میتوانید از کلید میانبر *ctrl+l* استفاده کنید.

اگر دقیق کنید هر یک از کاراکترهای *lcd* تشکیل شده از یک ماتریس 8*5 که هر کدام از این 40 پیکسل قابلیت روشن و خاموش شدن را دارد.

برای مثال من در محیط *lcd designer* یک فلش طراحی کردم که توسط برنامه زیر میتوانیم این کاراکتر را بر روی *lcd* نمایش دهیم.

```
"regfile = "M8def.dat$  
crystal = 8000000$
```

Deflcdchar 0 , 4 , 14 , 31 , 14 , 14 , 14 , 14 , 14

Cursor Off

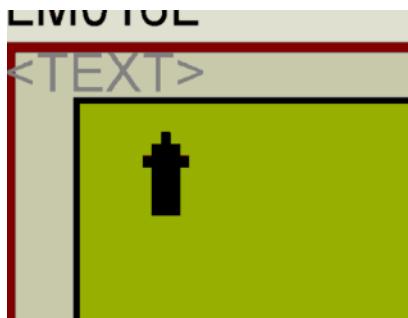
Cls

)Lcd Chr(0

Do

Loop

End

توجه باید قبل از دستور *lcd chr* تمام *lcd* را پاک کنیم که برای این کار از دستور *cls* استفاده کنیم.

دستورات *lcd* کاراکتری:

دستور	توضیح
<i>cls</i>	برای پاک کردن کل صفحه <i>lcd</i>
<i>Display on/off</i>	صفحه نمایش را روشن، <i>Display on</i> صفحه نمایش را خاموش میکند. <i>Display off</i>
<i>cursor</i>	مکان نما را روشن، <i>Cursor on</i> مکان نما را خاموش، <i>Cursor off</i> مکان نما را چشمک زن و <i>Cursor blink</i> مکان نما را بدون چشمک زن میکند. <i>Cursor noblink</i>
<i>home</i>	مکان نما را به اول سطر یک میبرد. <i>Home upper</i> مکان نما را به اول سطر دو میبرد. <i>Home lower</i>
<i>Locate x,y</i>	بیانگر سطر و <i>y</i> بیانگر ستون بوده که مکان نما را به آن

	مکان منتقل میکند.
<i>Shift cursor</i>	مکان نما را یک واحد به راست ، <i>shift cursor right</i> مکان نما را یک واحد به چپ میرد . <i>cursor left</i>
<i>Shift lcd</i>	کل صفحه نمایش را یک واحد به راست ، <i>Shift lcd right</i> کل صفحه نمایش را یک واحد به چپ منتقل <i>shift lcd left</i> میکند .
<i>Upperline</i>	مکان نما را به خط بالا منتقل میکند.
<i>lowerline</i>	مکان نما را به خط پایین منتقل میکند.
<i>Lcd chr(0)</i>	کاراکتر شماره 0 را که توسط <i>lcd designer</i> درست شده است را نمایش میدهد.

نکته: اگر از دستور *shift lcd* برای شیفت دادن یک متن استفاده میکنید باید آن را داخل یک حلقه قرار دهید زیرا این دستور فقط یک واحد شیفت میدهد.
به برنامه زیر توجه کنید:

```
"regfile = "M8def.dat$  
crystal = 8000000$  
Dim Milad As Byte  
Milad = 0  
Cursor Off  
Cls  
Locate 1, 14  
"Lcd "eca  
Do  
Incr Milad  
Shiftlcd Right  
Waitms 500  
Loop Until Milad = 16  
End
```

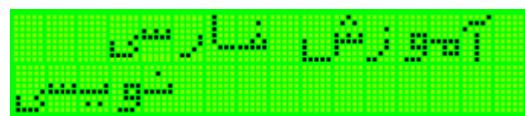
برای درست کردن حلقه میتوانید از برنامه زیر هم استفاده کنید:

```
For Milad = 0 To 16  
Shiftlcd Right  
Waitms 500
```

۱-۴. فارسی نویسی در lcd کاراکتری

بعضی مواقع برای شما پیش آمده که بخواید روی *lcd* فارسی نویسی کنید ولی کمی که فکر میکنید می بینید نشدنیه.

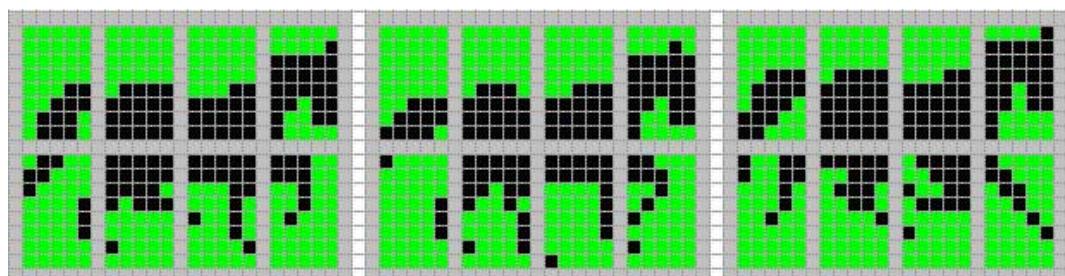
این کار شدنیه ولی مشکلات خودشو داره، برای این کار کافیه شما تمام حروف فارسی را در محیط *lcd* *dedigner* طراحی کنید و آنها را در در برچسب های مختلف به کار ببرید و هر موقع که به حرفی نیاز داشتید آن برچسب را فراخوانی کنید و کاراکتر مورد نظر را نمایش دهید.

نکته این روش را برای زمانی استفاده بکنید که در هر لحظه فقط بر روی *lcd* کمتر از 8 کاراکتر بخواهید نمایش دهید.

برای نمایش فایل متحرک هم میتوانید چنید کاراکتر را درست کنید و آنها را با تاخیر معینی نمایش دهید.

به برنامه زیر توجه کنید:


```
$regfile = "M8def.dat"  
$crystal = 8000000  
Dim Milad As Byte  
Cursor Off  
Cls
```

Do

Gosub Horse1

Gosub Lcd_pictur

Gosub Horse2

Gosub Lcd_pictur

Gosub Horse3

Gosub Lcd_pictur

Loop

End

Lcd_pictur:

Locate 1 , 1

Lcd Chr(0) ; Chr(1) ; Chr(2) ; Chr(3)

Locate 2 , 1

Lcd Chr(4) ; Chr(5) ; Chr(6) ; Chr(7)

Waitms 300

Return

Horse1:

Deflcdchar 0 , 32 , 32 , 32 , 32 , 3 , 7 , 14 , 14

Deflcdchar 1 , 32 , 32 , 32 , 32 , 15 , 31 , 31 , 31

Deflcdchar 2 , 32 , 32 , 32 , 32 , 3 , 31 , 31 , 31

Deflcdchar 3 , 32 , 1 , 31 , 31 , 31 , 27 , 19 , 16

Deflcdchar 4 , 12 , 24 , 16 , 1 , 1 , 1 , 32 , 32

Deflcdchar 5 , 31 , 31 , 30 , 23 , 32 , 32 , 16 , 32

Deflcdchar 6 , 31 , 31 , 3 , 2 , 18 , 2 , 1 , 32

Deflcdchar 7 , 28 , 28 , 4 , 4 , 8 , 32 , 32 , 32

Return

Horse2:

Deflcdchar 0 , 32 , 32 , 32 , 32 , 32 , 7 , 15 , 30

Deflcdchar 1 , 32 , 32 , 32 , 32 , 14 , 31 , 31 , 31

Deflcdchar 2 , 32 , 32 , 32 , 32 , 7 , 31 , 31 , 31

Deflcdchar 3 , 32 , 2 , 31 , 31 , 31 , 27 , 19 , 16

Deflcdchar 4 , 16 , 32 , 32 , 1 , 1 , 1 , 32 , 32

Deflcdchar 5 , 31 , 31 , 27 , 18 , 1 , 1 , 17 , 32

Deflcdchar 6 , 31 , 31 , 1 , 1 , 1 , 1 , 32 , 32

Deflcdchar 7, 24, 28, 4, 8, 16, 32, 16, 32

Return

Horse3:

Deflcdchar 0, 32, 32, 32, 7, 15, 14, 28, 24

Deflcdchar 1, 32, 32, 32, 15, 31, 31, 31, 31

Deflcdchar 2, 32, 32, 32, 3, 31, 31, 31, 31

Deflcdchar 3, 1, 31, 31, 31, 27, 27, 16, 16

Deflcdchar 4, 19, 19, 2, 2, 4, 32, 32, 32

Deflcdchar 5, 31, 7, 14, 6, 1, 32, 32, 32

Deflcdchar 6, 15, 7, 19, 15, 32, 16, 32, 32

Deflcdchar 7, 16, 24, 12, 4, 2, 1, 32, 32

Return

در برنامه بالا برای شبیه سازی حرکت اسب 3 تصویر را در نظر گرفته که این 3 تصویر را با تاخیر 300

میلی ثانیه پشت سر هم نمایش میدهد. برای ساختن هر تصویر هم از 8 کاراکتر استفاده کرده است.

Lcd .۲ گرافیکی

یک نوع دیگر از *lcd* ها ، گرافیکی ها هستند که امروزه طرفداران خاص خود را دارد . این *lcd* ها در سایز های مختلف تولید میشوند که بیشتر این سایز ها هم در بازار الکترونیک ایران به راحتی یافت میشود .

128*64
128*128
240*64
240*128
240*240

سایز های موجود در بازار

این نوع *lcd* ها به 2 نوع تقسیم میشوند:

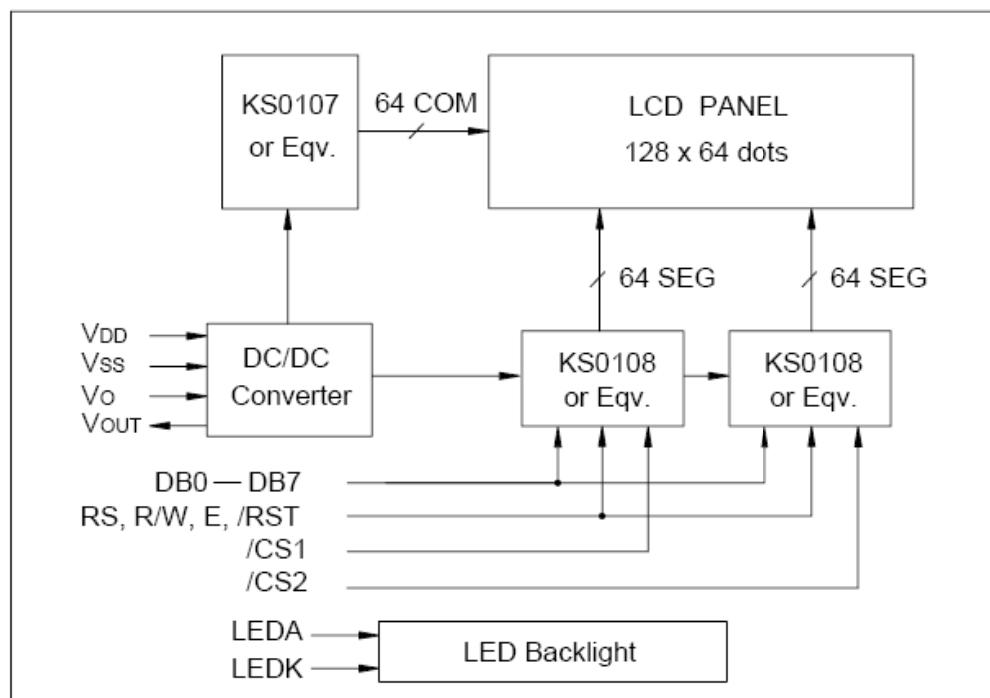
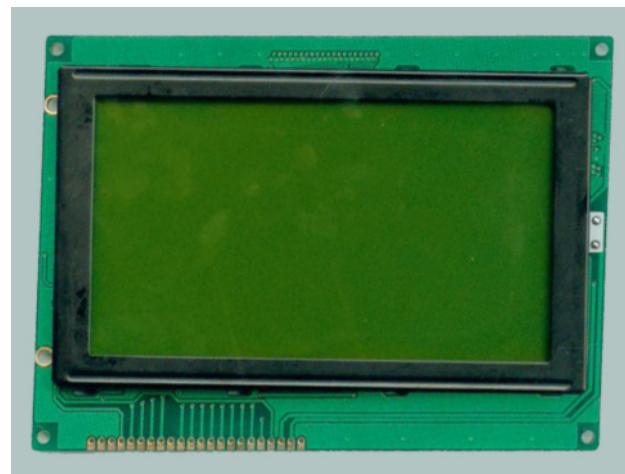
ks108 با چیپ *lcd*

t6963 با چیپ *Toshiba lcd*

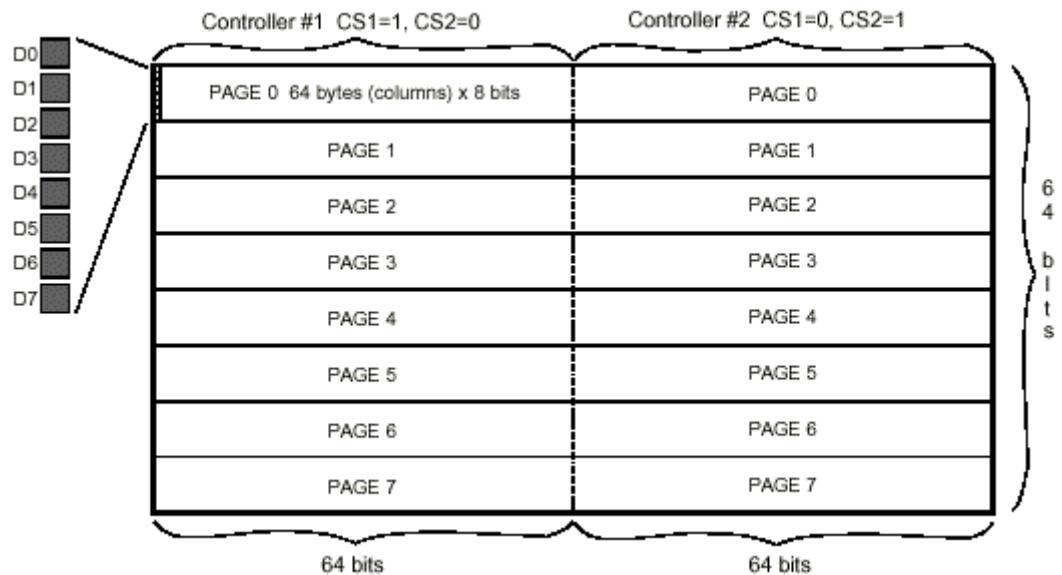
از لحاظ ظاهری هیچ فرقی با هم نمیکنند ولی از لحاظ قیمت *lcd* های *sed* ارزان تر و از لحاظ سرعت *lcd* های *Toshiba* دارای سرعت بیشتری هستند.

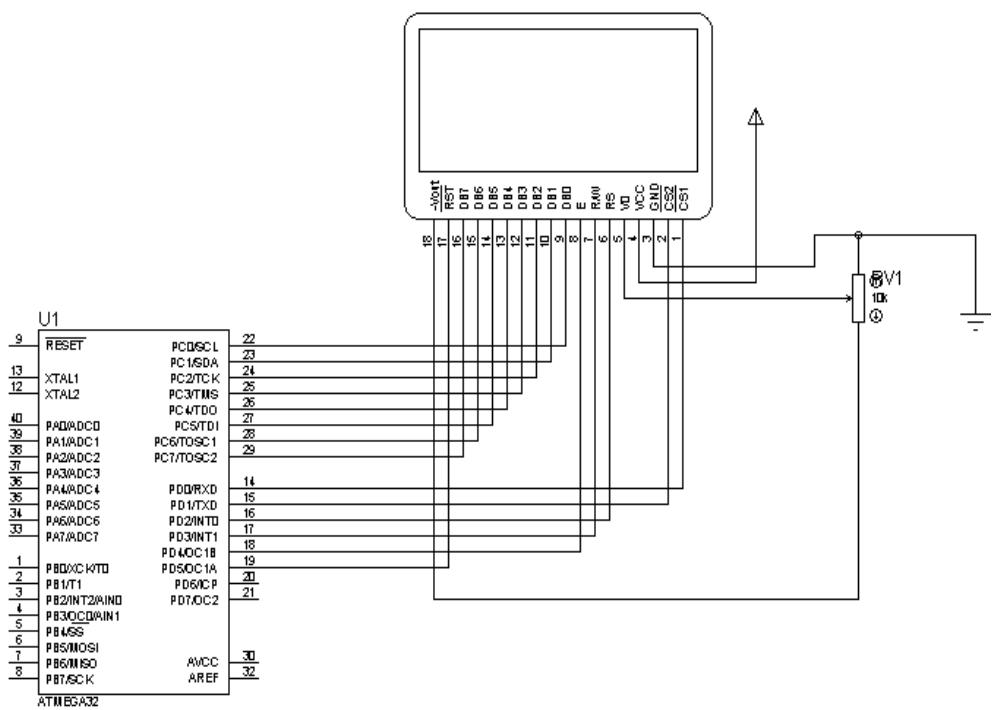
نمایی از پشت یک *lcd sed*

تصویر بالا بلوک دیاگرام *lcd* های *Sed* را نمایش میدهد، که این برای سایز 128×64 میباشد. همانطور که مشاهده میکنید در واقع ما دو *lcd* گرافیکی با سایز 64×64 داریم که در کنار هم قرار گرفته شده است که این *lcd* ها 2 پایه *ce* دارند که برای *lcd* سمت چپ و 1 برای *lcd* سمت راست.

٢-١. طریقه اتصالات ICD با میکروکنترلر

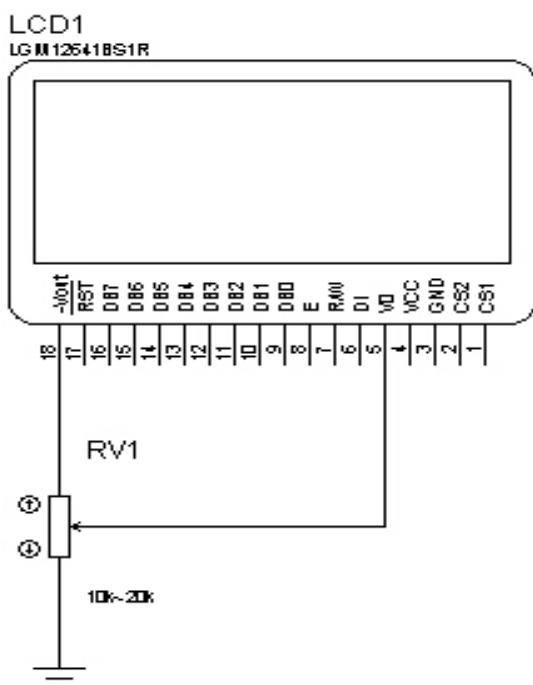

پایه های *lcd* گرافیکی : *sed*

<i>pin-no.</i>	<i>symbol</i>	<i>level</i>	توضیح
۱	<i>Vss</i>	—	تغذیه مدارات داخلی <i>lcd</i>
۲	<i>Vdd</i>	—	تغذیه مدارات داخلی <i>lcd</i>
۳	<i>vo</i>	—	تنظیم کنتراست
۴	<i>d/i</i>	<i>h/l</i>	اگر <i>H</i> باشد ورودی دیتا را می پذیرد. اگر <i>I</i> باشد ورودی دستورالعمل را می پذیرد.
۵	<i>r/w</i>	<i>h/l</i>	اگر <i>h</i> باشد دیتا را میتوان خواند. اگر <i>l</i> باشد دیتا را میتوان نوشت.
۶	<i>e</i>	<i>H,h=>l</i>	فعال ساز
۷	<i>Db0</i>	<i>h/l</i>	
۸	<i>Db1</i>	<i>h/l</i>	
۹	<i>Db2</i>	<i>h/l</i>	
۱۰	<i>Db3</i>	<i>h/l</i>	
۱۱	<i>Db4</i>	<i>h/l</i>	باس دیتا
۱۲	<i>Db5</i>	<i>h/l</i>	
۱۳	<i>Db6</i>	<i>h/l</i>	
۱۴	<i>Db7</i>	<i>h/l</i>	
۱۵	<i>Ce 1</i>	<i>H</i>	فعال ساز چیپ ۱
۱۶	<i>Ce 2</i>	<i>h</i>	فعال ساز چیپ ۲
۱۷	<i>Res</i>	<i>l</i>	بازنشانی با سطح صفر
۱۸	<i>Vee</i>	—	تولید ولتاژ منفی جهت تنظیم کنتراست
۱۹	<i>K</i>	—	کاتد <i>led</i> نور پس زمینه

توجه: ترتیب قرار گیری پایه های lcd گرافیکی برای هر کمپانی متفاوت است و هر lcd ترکیب بندی خاص خود را دارد، پس همیشه قبل از راه اندازی کاتالوگ lcd را مطالعه کنید.

۲-۲. طریقه قرار گیری پتانسیومتر کنترال است:

۳-۲. پیکربندی lcd های sed :

برای پیکربندی این نوع lcd (ما در اینجا از lcd ی 128×64 sed استفاده کرده ایم) باید دستور زیر را ابتدای برنامه خود بنویسید:

*Config Graphlcd = 128 * 64sed , Dataport = Portd , Controlport = Portb , Ce = 1 , Ce2 = 0 , Cd = 2 , Rd = 3 , Reset = 4 , Enable = 5*

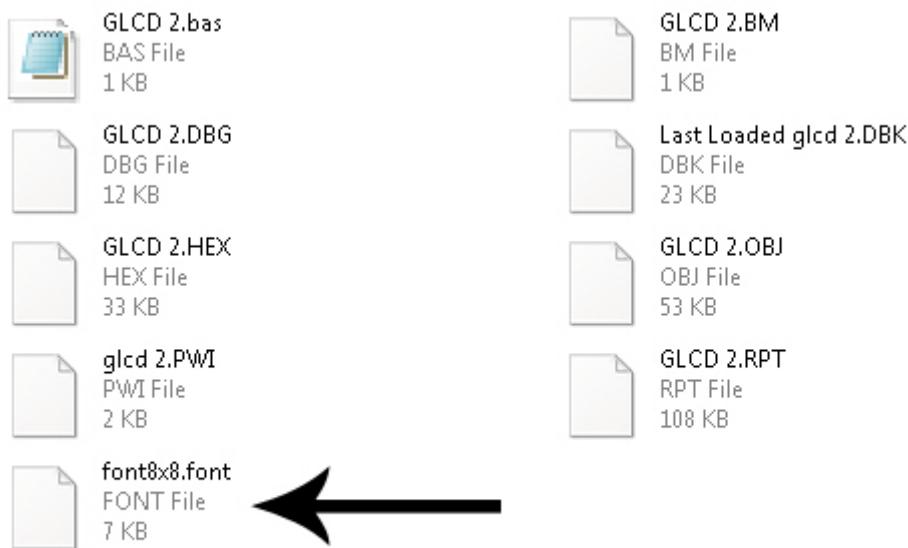
برای در این قسمت سایز lcd خود را بنویسید.
مشخص کننده پورتی از میکرو میباشد که به پایه های دیتای lcd متصل شده است. **Dataport**
این پایه مخصوص چیپ lcd ی سمت چپ میباشد. که به پین 1.b متصل شده است. **Ce**

این پایه مخصوص چیپ *lcd* است. که به پین **b.0** متصل شده است. این پایه در *lcd* ها با **D/I** مشخص شده که **CD** به معنی **Code/Data** میباشد و **D/I** به معنی **CD** که باید به پین **b.2** متصل شود. (این پایه دقیقاً مانند پایه **RS** در *lcd* های کاراکتری میباشد).

این پایه باید به پین **b.3** متصل شود. این پایه در *lcd* ها با **R/W** نمایش داده شده است. این پایه به پین **b.4** متصل شده است. این پایه به پین **5** متصل شده است. عملکرد این پایه تقریباً همانند پایه **E** در *lcd* های کاراکتری میباشد.

بعد از اینکه *lcd* را پیکربندی کردیم باید فونت و کتابخانه لازم جهت *lcd sed* را در برنامه معرفی کنیم. به آدرس زیر بروید و فایل **font8x8.font** را پیدا کنید و آن را در پوشه ای که فایل برنامه نویسی خود را در آن ذخیره کرده اید قرار دهید.

C:\Program Files\MCSElectronics\BASCOM-AVR\SAMPLES

بعد از اینکه این فایل را در محل ذخیره برنامه قرار دهید باید این فونت را در برنامه فراخوانی کنید، برای این کار باید دستور زیر را ابتدای برنامه خود قرار دهید.

```
$include "font8x8.font"
```

حالا باید کتابخانه *lcd* های *ks108* را در برنامه فراخوانی کنید، برای این منظور باید دستور زیر را ابتدای برنامه خود قرار دهید.

```
$lib "glcdKS108.LBX"
```

برنامه نویسی *lcd* گرافیکی با چیپ *ks108*

خوب بعد از اینکه مراحل قبل را انجام دادید نوبت به شروع برنامه نویسی میشود در ابتدا یک برنامه ساده مینویسیم و تمام نکات را در این برنامه برای شما توضیح میدهم.

```
$regfile = "M32def.dat"  
$crystal = 8000000  
$lib "glcdKS108.LBX"  
$include "font8x8.font"  
Config Graphlcd = 128 * 64sed , Dataport = Portd , Controlport = Portb , Ce = 1 , Ce2 = 0 , Cd = 2 , Rd = 3 , Reset = 4 , Enable = 5
```

Setfont Font8x8

Cls

Lcdat 1 , 1 , "www.eca.ir"

Do

Loop

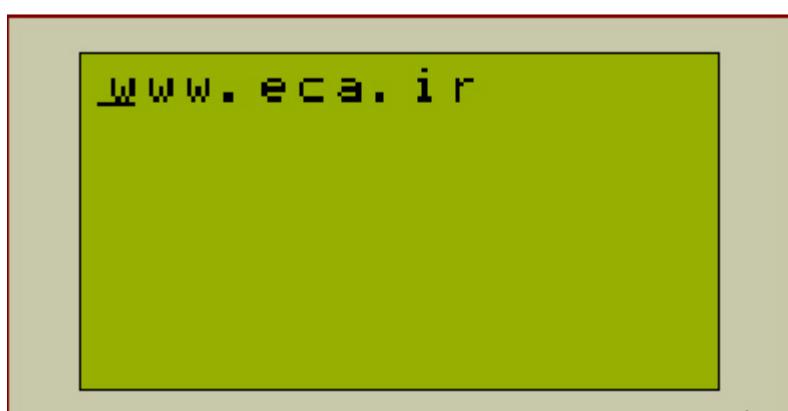
End

نکته : اگر شما کتابخانه *ks108* را در برنامه فراخوانی نکنید برنامه اجرا نخواهد شد.

اگر فونت در ابتدای برنامه فراخوانی نکنید برنامه اجرا نخواهد شد.

باید در ابتدای برنامه *set font8x8.font* را *set* کنید.

اگر دستور *setfont font8X8* را در ابتدای برنامه *Set* نکنید برنامه شما اجرا نمیشود.

۴-۲. نمایش تصویر بر روی lcd گرافیکی:

برای نمایش تصویر بر روی lcd گرافیکی ۲ راه وجود دارد :

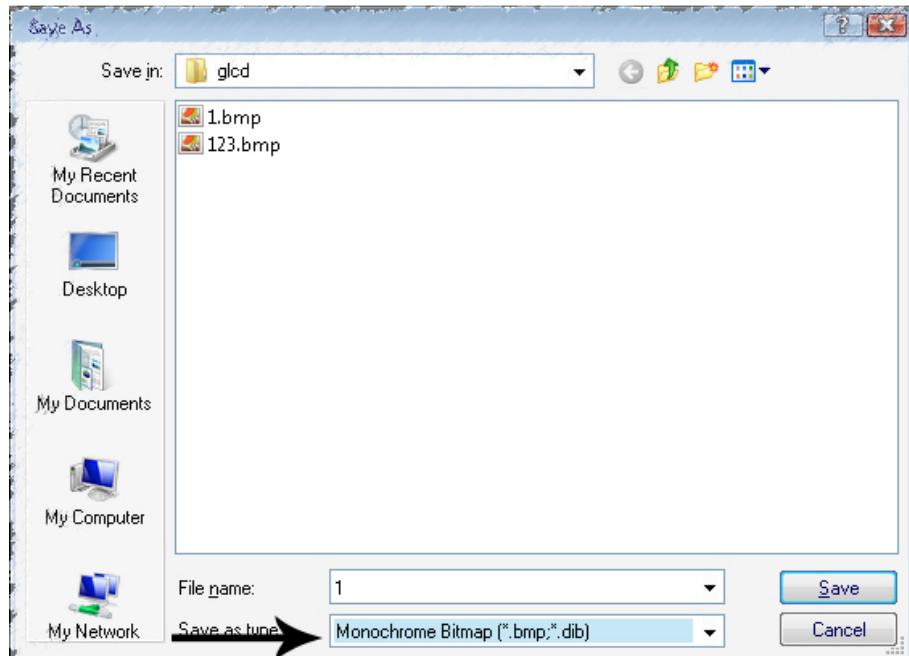
نمایش فایل *bgf* بر روی lcd

(نمایش کد عکس مورد نظر(در این آموزش از روش اول استفاده شده))

روش اول را با خود کامپایلر میتوان انجام داد و نیاز به نرم افزار جانبی دیگری ندارد. برای نمایش یک تصویر بر روی lcd باید مراحل زیر را انجام دهید:

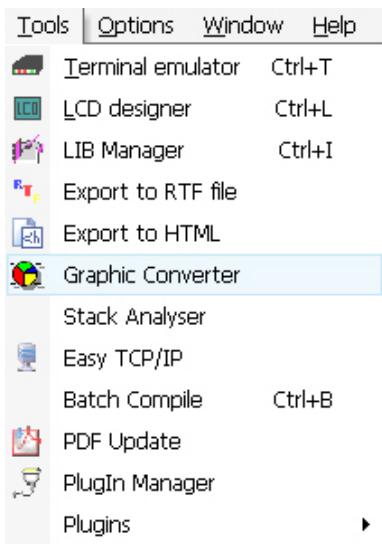
ابتدا عکس خود را با یک *editor* به اندازه سایز lcd خود در آورید.

عکس را پسوند *Monochrome Bitmap (*.bmp - *.dib)* (این پسوند در نرم افزار *Paint* موجود میباشد) ذخیره کنید.

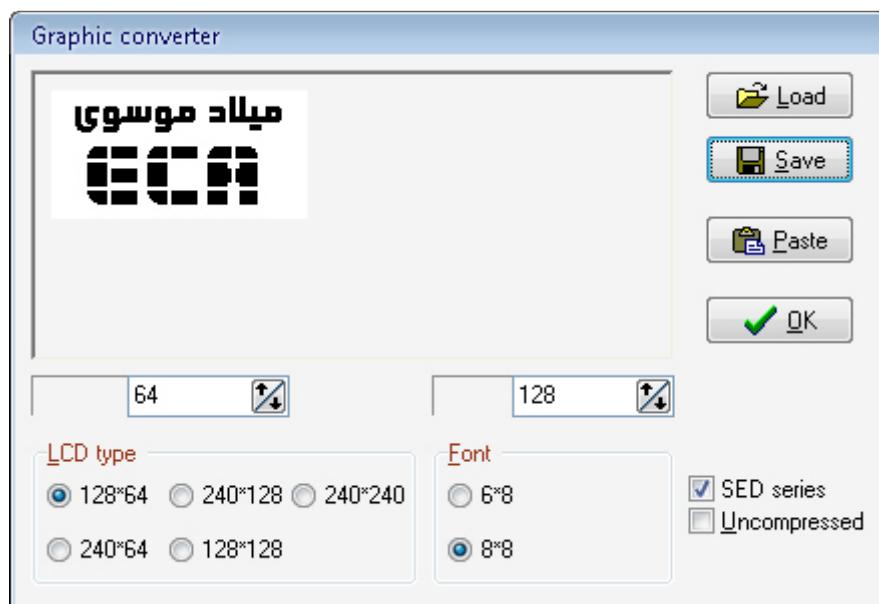

وارد نرم افزار بسکام شوید.

از منوی *Graphic Converter Tools* را انتخاب کنید.

باید برای شما صفحه زیر ظاهر شود.

در قسمت **LCD Type** باید سایز *lcd* خود را انتخاب کنید.

در قسمت **Font** باید اندازه فونت خود را انتخاب کنید. باید روی 8×8 باشد فونت 6×8 برای *lcd* های **Toshiba** میباشد.

چون *lcd* ما از نوع *sed* میباشد باید تیک گزینه *sed* را فعال کنیم.

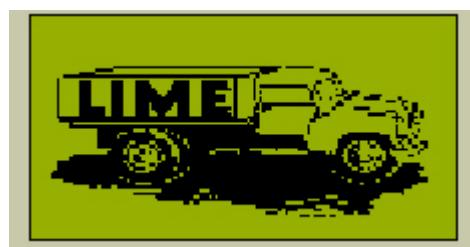
برای وارد کردن عکس به این محیط باید از گزینه **Loud** استفاده کنیم.

بعد از تنظیم کردن تمام قسمتها باید روی گزینه **SAVE** کلیک کنید و عکس خود را در کنار برنامه خود ذخیره کنید.

در این مرحله باید از دستور **Showpic x, y, table** برای نمایش عکس استفاده کنیم.

به مثال زیر توجه کنید.

```
$regfile = "M32def.dat"  
$crystal = 8000000  
$lib "glcdKS108.LBX"  
$include "font8x8.font"  
Config Graphlcd = 128 * 64sed , Dataport = Portd , Controlport = Portb , Ce = 1 , Ce2 = 0 , Cd = 2 , Rd = 3 , Reset = 4 , Enable = 5  
Cursor off  
Setfont Font8x8  
Cls  
Showpic 0 , 0 , Pic  
Do  
Loop  
End  
Pic:  
$bgf "1.bgf"
```


وقتی از دستور `Showpic x , y , table` استفاده میکنیم باید با توجه به محل قرار گیری عکس به جای `x,y` مقدار عددی بگذاریم. به جای `table` هم باید نام یک برچسبی را بنویسیم و در آن برچسب مورد نظر دستور `$Bgf "1.bgf"` را بنویسیم.

شما میتوانید به این صورت چندین عکس را بر روی *lcd* نمایش دهید.

۵-۲ کردن عکس ها

بعضی مواقع پیش می آید که شما مجبور به *invert* کردن یک عکس میشوید برای این منظور شما میتوانید از همان دستور قبلی برای نمایش تصویر خود استفاده کنید ، به مثال زیر توجه کنید:

```
$regfile = "M32def.dat"  
$crystal = 8000000  
$lib "glcdKS108.LBX"  
$include "font8x8.font"  
Config Graphlcd = 128 * 64sed , Dataport = Portd , Controlport = Portb , Ce = 1 , Ce2 = 0 , Cd = 2 , Rd = 3 , Reset = 4 , Enable = 5  
Cursor off  
Setfont Font8x8  
Cls  
Showpic 0 , 0 , Pic , 1  
Do  
Loop  
End  
Pic:  
$bgf "1.bgf"
```


اگر کمی دقت کنید متوجه میشود که در برنامه بالا یک تغییر جزئی به وجود آمده. ما قبلا از دستور استفاده کردیم و تصاویر خودمان را با آن نمایش دادیم و حالا میبینید که در برنامه بالا دستور کمی فرق کرده *Showpic 0 , 0 , Pic* ، با اضافه کردن *I*، به آخر دستور مشاهده میشود که تصویر ما به صورت *invert* شده نمایش داده شده است.

این افکت برای نوشته هم عملی هست فقط کافیه دستور را مانند زیر تغییر دهید:

```
Lcdat 1 , 1 , "www.eca.ir" , 1
```

۶-۲. نمایش فایل متحرک

برای نمایش فایل متحرک (gif) بر روی *lcd* باید چندی عکس را با تاخیر مناسب پشت سر هم نمایش دهید. تمام مراحل مانند نمایش یک عکس میباشد.

```
$regfile = "M32def.dat"  
$crystal = 8000000  
$lib "glcdKS108.LBX"  
$include "font8x8.font"  
Config Graphlcd = 128 * 64sed , Dataport = Portd , Controlport = Portb , Ce = 1 , Ce2 = 0 , Cd = 2 , Rd = 3 , Reset = 4 , Enable = 5  
Dim X As Byte , Y As Byte  
Cursor off  
Setfont Font8x8  
Cls  
Do  
Incr A  
  
Showpic 1 , 1 , Pic4  
Waitms 100  
Cls Graph  
Showpic 1 , 1 , Pic5  
Waitms 100  
Cls Graph  
Showpic 1 , 1 , Pic6  
Waitms 100  
Cls Graph  
Showpic 1 , 1 , Pic7  
Waitms 100  
Cls Graph  
Showpic 1 , 1 , Pic8  
Waitms 100  
Cls Graph  
Loop Until A = 30  
Do  
Loop  
End  
Pic4:  
$bgf "006.bgf"
```

Pic5:

\$bgf "007.bgf"

Pic6:

\$bgf "008.bgf"

Pic7:

\$bgf "009.bgf"

Pic8:

\$bgf "010.bgf"

در این برنامه از 5 عدد عکس استفاده شده که با تاخیر 100 میلی ثانیه نمایش داده میشود.
عکس ها به ترتیب زیر نمایش داده میشوند:

که در آخر یک فایل متحرك را از پرچم ایران برای بیننده نمایان میکند.

نکات

- 1 - وقتی از دستور *"Lcdat x , y , "text"* استفاده میکنید مقدار *X* از 1 تا 8 متغیر میباشد، یعنی نوشته شما در 8 سطر قابل نمایش است. و مقدار *Y* از 0 تا 127 متغیر است ، یعنی شما باید با مقدار دهی به *Y* محل نمایش نوشته خود را برحسب پیکسل مشخص کنید.

در عمل خواهید دید که **LCD** نوشته شما را واضح نمایش نمیدهد در صورتی که شما تمام مراحل را درست انجام داده اید ، پایه های **CE 1 , CE 2** با آنچه در پشت **lcd** گفته است فرق دارد در واقع شما باید اتصال این پایه ها را برعکس آن چیزی که در برنامه مشخص کردید برقرار کنید. گذاشتن پتانسیومتر جهت کنتراست الزامی است و اگر شما این کار را نکرده باشید **lcd** هیچ چیزی را نمایش نمیدهد.

۷-۲. پاک کردن عکس ها با افکت:

وقتی ما از دستور **showpic** برای نمایش تصاویر خودمان استفاده میکنیم فقط به قادر نمایش و پاک کردن تصویر هستیم و نمیتوانیم تصویر خود را با افکت های مختلف پاک کنیم برای این کار میتوانیم از دستورات **pset**، **Circle**، **line** استفاده کنیم و عکس خود را با افکتها زیبا پاک کنیم. برای مثال شما عکسی را بر روی **lcd** نمایش داده اید و بعد از گذشت زمانی میخواهید آن را پاک کنید اگر از دستور **CLS** استفاده کنیم تصویر به سرعت از روی **lcd** محو میشود ولی ما نمی خواهیم به این صورت باشد .

نمیتوانیم عکس را به آرامی از سمت راست ، چپ ، بالا و پایین به طرف مخالف پاک کنیم.

مثال

پاک شدن عکس از سمت چپ به راست

For x = 0 To 128

Line(x , 0) -(x , 64) , 0

Waitms 10

Next Y

مقدار متغیر **X** از 0 تا 128 متغیر است و دستور **Line** یه خط از مختصات

(**X** , 0) تا (**X** , 128) رسم میکند و بعد از گذشت 10 میلی ثانیه مقدار **X** یکی اضافه میشود.

اگر بجای 0 ، 128 استفاده کنید به جای اینکه عکس را پاک کند ، کل صفحه نمایش را روشن میکند.

پاک شدن عکس از بالا به پایین :

For Y = 0 To 64

Line (0 , Y) -(128 , Y) , 0

Waitms 10

next

پاک شدن از راست به چپ:

X = 128

Do

Line(x , 0) -(x , 64) , 0

Waitms 10

Decr X

Loop Until X = 0

پاک کردن از پایین به بالا:

Y = 64

Do

Line(0 , Y) -(128 , Y) , 0

Waitms 10

Decr Y

Loop Until Y = 0

ساخت این نوع افکت ها بستگی به سلیغه هر شخص دارد، شما میتوانید تعداد زیادی افکت را درست کنید و به عنوان یک برچسب در آورید و در برنامه آن را فراخوانی کنید.

ذخیره فایل *bgf* در *EEPROM* میکروکنترلر:

اگر شما بخواهید از تعداد زیادی عکس استفاده کنید ممکن است که حافظه *FLASH* میکروی شما پر شده و دیگر فضای خالی برای نوشتن برنامه خود ندارید. در این حالت شما میتوانید عکس های خود را در *EEPROM* میکرو ذخیره کنید و بعد آن را نمایش دهید.

به مثال زیر توجه کنید:

\$regfile = "M32def.dat"

\$crystal = 8000000

```
$lib "glcdKS108.LBX"
$include "font8x8.font"
Config Graphlcd = 128 * 64sed , Dataport = Portd , Controlport = Portb , Ce = 1 , Ce2 = 0 , Cd
= 2 , Rd = 3 , Reset = 4 , Enable = 5
Cursor off
Setfont Font8x8
```

```
Seeprom
Pic:
$bgef "1.bgf"
$data
```

```
Cls
Showpice 0 , 0 , Pic
End
```

وقتی شما از دستور **Seeprom** استفاده میکنید حافظه شما از **FLASH** به **EEprom** تعویض میشود و ما میتوانیم فایل **BGF** خود را در **EEprom** ذخیره کنیم و بعد از ذخیره سازی باید دستور **\$data** را به کار ببریم تا حافظه به حالت اول خود بازگردد (از **Flash** به **EEprom** برود). شما میتوانید تا جایی که حافظه **EEprom** شما ظرفیت داشته باشد عکس های خود را در آن ذخیره کنید.

وقتی شما عکس های خود را در **EEprom** ذخیره میکنید برای نمایش عکس باید از دستور **0 , 0 , Pic** استفاده کنید.

۸-۲. دستورات LCD گرافیکی: SED

دستور	توضیحات
CLS	پاک کردن کل صفحه نمایش.
CLS TEXT	پاک کردن نوشه های روی صفحه نمایش.
CLS GRAPH	پاک کردن تصاویر، پیکسل، دایره و خطوط روی صفحه نمایش.
PSET X, Y, value	یک پیکسل را در مختصات X, Y روشن و یا خاموش میکند. اگر $value$ برابر 1 باشد روشن و اگر 0 باشد خاموش میکند.
LINE(x0,y0) – (x1,y1), color	یک خط از مختصات $(x0,y0)$ تا $(x1,y1)$ رسم میکند. اگر $color$ برابر 1 باشد خط روشن و اگر 0 باشد خط خاموش رسم میکند.
CIRCLE(x0,y0), radius, color	یک دایره از مختصات $(x0,y0)$ به شعاع $radius$ و با $color$ صفر یا یک رسم میکند.
SHOWPIC x, y, label	عکسی که در $label$ وجود دارد را در مختصات x, y نمایش میدهد.
SHOWPICE x, y, label	عکسی که در $label$ وجود دارد را در مختصات y, x نمایش میدهد. این نظر در EEPROM قرار دارد.
\$BGF "file"	برای معرفی فایل BGF به برنامه به کار میروند.
LCDATA y, x, var [, inv]	کاراکتر یا متغیری را در مختصات x, y نمایش میدهد. اگر inv برابر 0 باشد نوشه ساده و اگر inv برابر 1 باشد نوشه به صورت INVERT شده نمایش داده میشود.
SETFONT font	فونتی که در اول برنامه معرفی کردیم را SET میکند.
LOCATE y, x	مکان نما را به مختصات x, y میبرد.
CURSOR ON / OFF BLINK / NOBLINK	وضعیت CURSOR را مشخص میکند.

۹-۲. پیکربندی lcd های Toshiba با چیپ T6963 :

پیکربندی این نوع lcd ها با sed های lcd های Toshiba از لحاظ ساختار پایه ها با lcd های Toshiba به قرار زیر است.

sed	Toshiba
D/I	FG
R/W	FS
E	RD
CE 0	WR
CE 1	CE
RST	CD
	RST

۲ SED های LCD با یک پایه برای Toshiba دارند. فرمان lcd در read/writhe ۲ SED های LCD با یک پایه صادر میشود ولی در sed های Toshiba مستقل از هم دارد.

انتخاب سایز فونت در lcd های Toshiba با یک پایه انتخاب میشود ولی در sed های lcd از طریق برنامه معین میشود.

برای پیکربندی باید کد زیر را در ابتدای برنامه بنویسید:

*Config Graphlcd = 128 * 64 , Dataport = Portc , Controlport = Portd , Ce = 3 , Cd = 0 , Wr = 2
, Rd = 1 , Reset = 4 , Fs = 5 , Mode = 8*

CE به پین B.3 متصل شده است، این پایه برای فعال سازی چیپ داخلی LCD میباشد. CD به پین B.0 متصل شده است، این پایه به معنی Code/Data می باشد. که برای انتخاب ورود دیتا یا دستورالعمل می باشد.

WR به پین B.2 متصل شده است، این پایه برای فعال سازی نوشتمن در LCD می باشد. RD به پین B.1 متصل شده است، این پایه برای فعال سازی خواندن از LCD می باشد. RESET به پین B.4 متصل شده است، که برای بازنشانی LCD میباشد.

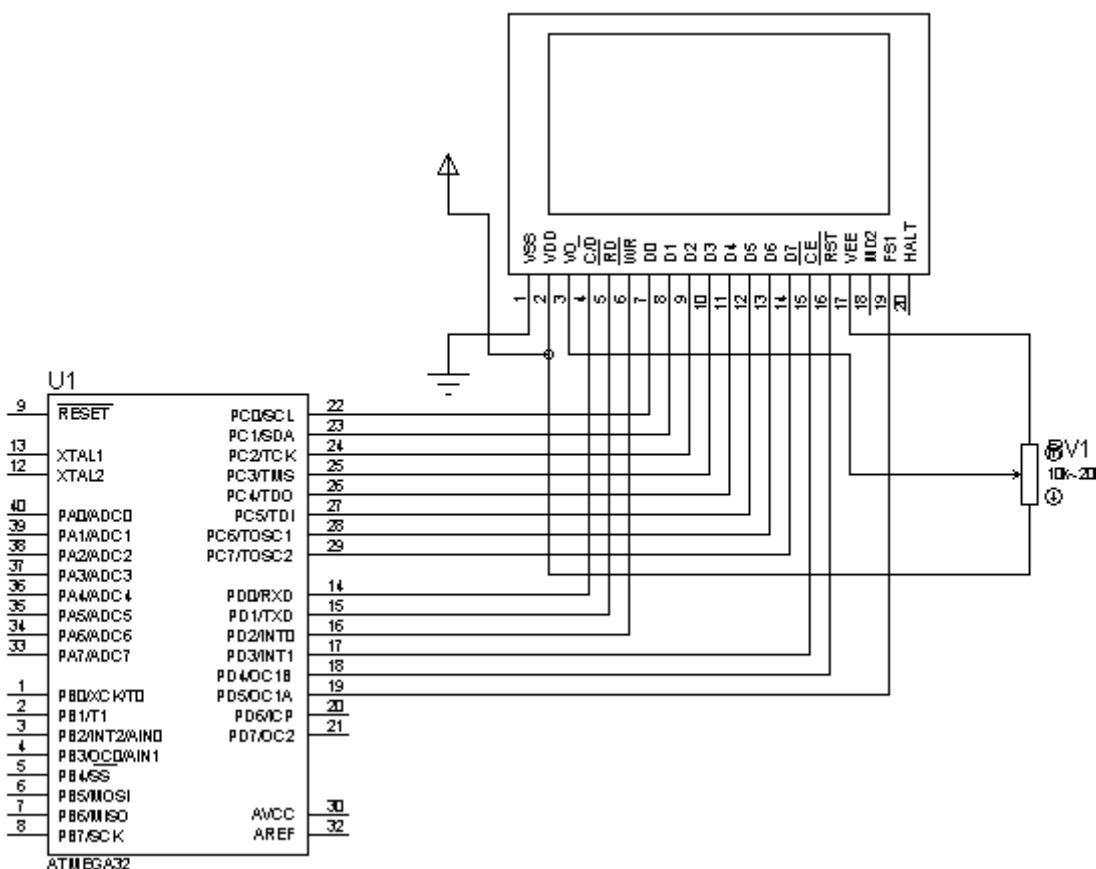
I به پین **B.5** متصل شده است، که برای انتخاب نوع فونت **LCD** میباشد، اگر این پایه سطح منطقی **1** باشد فونت **LCD 6*8** و اگر در سطح منطقی **0** باشد فونت **LCD 8*8** انتخاب میشود.

برای مشخص کردن فونت **LCD** میباشد که 2 حالت دارد:

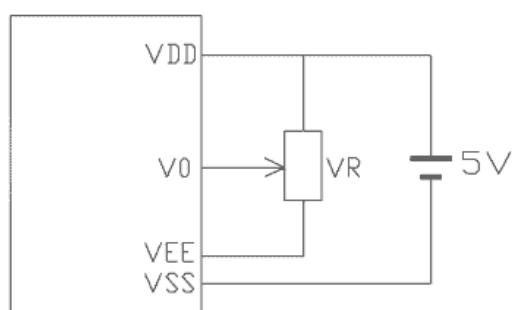
که فونت **8*8** را انتخاب میکند.

که فونت **6*8** را انتخاب میکند.

طریقه اتصال پایه های **LCD** به میکروکنترلر:

به طريقه اتصال پتانسيومتر جهت كنтраست دقت كنيد.

البته این برای تمام **LCD** ها به این صورت نمیباشد.
همیشه قبل از راه اندازی کاتالوگ **LCD** را مطالعه کنید.

تمام دستورات **lcd** های **Toshiba** همانند دستورات **lcd** های **sed** میباشد. تنها تفاوت آنها در دستور **lcd** میباشد. این دستور همانند **lcd** های **Toshiba** برای **LCDATy, x, var** کاراکتری میباشد.

مثال

```
$regfile = "m32def.dat"  
$crystal = 8000000  
Config Graphlcd = 128 * 64, Dataport = Portc, Controlport = Portd, Ce = 3, Cd = 0, Wr =  
2, Rd = 1, Reset = 4, Fs = 5, Mode = 8  
Dim X As Byte, Y As Byte
```

Cursor Off

Cls

Do

Locate X, Y

Lcd "www.eca.ir"

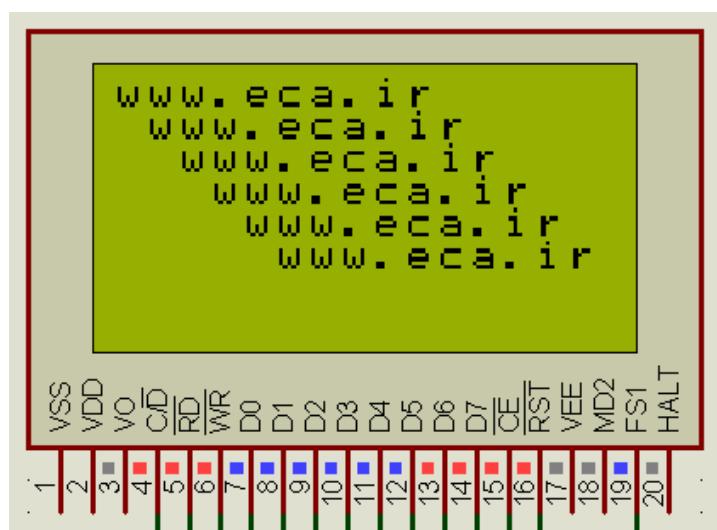
Waitms 500

Incr X

Incr Y

Loop

End

برای نمایش نوشته و یا یک متغیر باید از دستور **LCD var** استفاده کنید.

برای نمایش تصویر هم به همان صورتی که برای *Sed* های *lcd* عمل میکردیم ، عمل میکنیم.
مثال:

```
$regfile = "m32def.dat"  
$crystal = 8000000  
Config Graphlcd = 128 * 64 , Dataport = Portc , Controlport = Portd , Ce = 3 , Cd = 0 , Wr =  
2 , Rd = 1 , Reset = 4 , Fs = 5 , Mode = 8  
Dim X As Byte , Y As Byte
```

Cursor Off

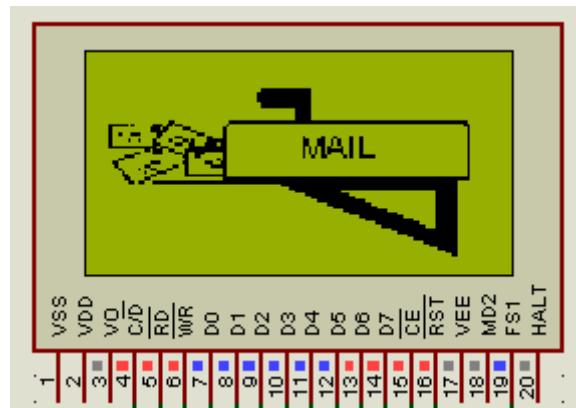
Cls

Showpic 0 , 0 , Pic

End

Pic:

\$bgf "1.bgf"

T S G

WWW.TAAKTEEK.COM